

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/132/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724204426
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1724204426.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Petra Kalatu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodený XX.XX.XXXX a C. B., narodený XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Pezinok, deti matky: D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. X, XXX XX H. I. J., zastúpená splnomocnencom: Advokátska kancelária AK – AK, s. r. o., so sídlom Na Revíne 37, 831 01 Bratislava a otca: K. C. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, XXX XX M., zastúpený splnomocnencom: JUDr. Daniela Ježová, LL.M., PhD., advokátka so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 44P/91/2025 – 91 zo dňa 15.04.2025 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. a závislom výroku III.
p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Vyššie špecifikovaným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti návrhu o uložení povinnosti navrátiť maloleté deti do rádiu 20km od bydliska matky. Výrokom II. zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ukladajúceho matke zákaz vycestovať s maloletými deťmi do Rakúskej republiky bez súhlasu súdu alebo otca, resp. ukladajúceho zákaz maloletým deťom vycestovať do Rakúskej republiky s akoukoľvek osobou bez súhlasu súdu alebo otca. Výrokom III. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2, § 29 ods. 1, a 2 a § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2 a § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a čl. 5 a § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine (ďalej len „ZoR“). Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil v prvom rade tým, že navrhovateľ neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, keďže pre rozhodnutie o návrhu je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. V tomto smere poukázal na rozhodnutie rakúskeho Obvodného súdu Korneuburg č. k. 16 Ps 2/25d – 35 zo dňa 17.02.2025, ktorým už bolo rozhodnuté o návrate maloletých detí na územie Slovenskej republiky a o ich odovzdaní otcovi. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie sa tak maloleté deti nachádzali na území Slovenskej republiky v bydlisku otca. Zo správy kolízneho opatrovníka zároveň vyplynulo, že matka toto rozhodnutie plne rešpektuje, s deťmi sa vrátila do spoločnej domácnosti k otcovi a za prácou do Rakúska iba dochádza. Súd prvej inštancie z toho vyvodil, že matka si musí byť vedomá následkov, aké by ju v prípade ďalšieho pokusu o premiestnenie detí čakali. Poukázal tiež na skutočnosť, že matka sama iniciovala konanie o nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním maloletých do zahraničia, o čom bude rozhodnuté vo veci samej po riadne vykonanom dokazovaní. Skonštatoval, že napriek tomu, že rodičia sa nevedia zhodnúť na bydlisku detí a návšteve predškolského zariadenia, dobrovoľne pristúpili na absolvovanie odborného poradenstva. Ďalej súd prvej inštancie argumentoval, že uloženie zákazu matke vycestovať s maloletými deťmi by bolo za danej situácie neprimerané. Konštatoval, že matka žije a pracuje v Rakúsku, kde pracovala aj počas spoluzitia s otcom, a je teda nemožné od nej očakávať, že deti

do Rakúska vodiť nebude, keďže tam má centrum svojich záujmov. Otec pritom v konaní neuviedol, že by mu matka akymkoľvek spôsobom bránila v styku s deťmi alebo mu ich riadne neodovzdávala. Uloženie požadovaného zákazu by tak predstavovalo neprímeraný zásah do práva na osobný život a práva na slobodu pohybu a pobytu matky aj maloletých detí. Podľa názoru súdu prvej inštancie je predčasné a nesprávne neodkladným opatrením uložiť matke takýto zákaz, keďže na to neboli osvedčené zákonné podmienky. Uloženie zákazu by bolo neprímerané, lebo by deťom zamedzilo čo i len jednoduchému vycestovaniu s matkou mimo územia Slovenska. Upozornil na fakt, že ak by matka s deťmi vycestovala dlhodobo bez súhlasu otca, dopustila by sa tzv. rodičovského únosu, čo je konanie v rozpore s právnymi predpismi. Apeloval na rodičov, aby prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za zdravý psychický vývoj svojich maloletých detí a pokúsili sa situáciu riešiť predovšetkým dohodou. Súd prvej inštancie uzavrel, že v čase rozhodovania nebola osvedčená naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov, keďže nemal za preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletých detí je ohrozený alebo že by im hrozila akákoľvek ujma, pokiaľ nebude neodkladné opatrenie nariadené. Za danej situácie nebolo možné vyhovieť otcovi a nariadiť neodkladné opatrenie, lebo by išlo o unáhlené rozhodnutie, pre ktoré nie sú splnené zákonné podmienky. Výrok o zastavení konania v časti uloženia povinnosti matke navrátiť maloleté deti do rádiusu 20km od jej bydliska odôvodnil súd prvej inštancie späťvzatím návrhu navrhovateľom v tejto časti. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Namietal, že konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa ustanovení § 365 ods. 1, písm. d), f) a h) CSP. Otec namietal, že súd prvej inštancie považuje uloženie zákazu vycestovania za neprímerané, pričom súčasne upozorňuje, že dlhodobé vycestovanie bez súhlasu otca by bolo neoprávneným premiestnením. Podľa otca prvostupňový súd opomína fakt, že matka sa takéhoto konania už v minulosti dopustila a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia má slúžiť ako prevencia proti opakovaniu tohto konania, keďže matka naďalej s deťmi cestuje do Rakúska, kde s nimi aj prespáva. Nejde o subjektívny strach otca, ale o reálnu obavu založenú na objektívnom a pokračujúcom protiprávnom správaní matky. Argumentoval, že aj kolízny opatrovník považoval za nevyhnutné zakázať matke cestovať do Rakúska až do rozhodnutia vo veci samej, a to za účelom stabilizácie detí a prevencie ďalšieho protiprávneho správania matky. Poukázal na správu opatrovníka, podľa ktorej sú deti konaním rodičov destabilizované a u maloletého C. sa nepriaznivá situácia prejavuje psychosomaticky. Otec ďalej rekapituloval skutkový stav, keď mu matka dňa 08.11.2024 oznámila, že sa s deťmi natrvalo presťahovala do Rakúska, kde ich bez jeho súhlasu a vedomia prihlásila do materskej školy. Následne musel otec komplikovane a s finančnými nákladmi pátrať po deťoch a podal cez Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže žiadosť o ich navrátenie v zmysle Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Okresný súd v Korneuburgu následne uznesením zo dňa 17.02.2025 nariadil návrat detí na Slovensko a stanovil matke lehotu desiatich dní na ich odovzdanie otcovi, pričom v prípade nespĺnenia povinnosti nariadil ich odňatie a odovzdanie otcovi prostredníctvom súdneho exekútora. Otec tvrdí, že matka v súčasnosti svoje správanie eskaluje, keďže naďalej chodí s deťmi do Rakúska, kde s nimi opakovane prespala. Upozornil na riziko, že návratové konanie v Rakúsku je už ukončené, a ak by matka deti opäť uniesla, celý proces by sa musel začať odznova, čo je vzhľadom na tendencie matky vysoko nebezpečné. Zdôraznil, že matka nerešpektuje otca a potrebu jeho súhlasu, čo svojím konaním už dostatočne preukázala, a zákazom vycestovania sa sledujú výlučne záujmy maloletých detí. Poukázal na § 35 Zákona o rodine, podľa ktorého je vysťahovanie maloletého do cudziny podstatnou vecou, o ktorej sa rodičia musia dohodnúť. Hrozbu opakujúceho sa únosu považuje za reálnu a stabilizáciu v živote detí za ich najlepší záujem. Tvrdil, že nariadenie zákazu vycestovať pre rodiča, ktorý sa už medzinárodného únosu dopustil, je bežným preventívnym opatrením slovenských aj zahraničných súdov. Situácia by bola iná, ak by sa matka únosu ešte nedopustila, avšak ona už deti uniesla, prihlásila na pobyt a do škôlky v Rakúsku. Je preto potrebné, aby aj Slovenská republika prijala preventívne opatrenia na zabránenie recidívy správania, ktorého tendencie matka naďalej prejavuje prespávaním s deťmi v Rakúsku. Uviedol, že deti si za posledný rok prešli mnohými zmenami a nemožno sa spoliehať, že matka svoje správanie nezopakuje. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 7P/53/2021 zo dňa 03.02.2022, kde súd v podobnom prípade po únose dieťaťa do Maďarska zakázal otcovi opustiť s maloletým územie Slovenskej republiky bez súhlasu súdu. Zdôraznil, že v citovanom prípade bol súd ešte prísnejší a zakázal cestovanie do akejkoľvek krajiny, práve vzhľadom na preukázané správanie rodiča. Nakoniec sa odvolal na čl. 3 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa a na uznesenie Okresného súdu Topoľčany sp. zn.

10P/77/2023, aby podporil argument, že záujem dieťaťa, jeho bezpečnosť a stabilita prostredia musia byť prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní. Na základe uvedených skutočností otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil neodkladné opatrenie nasledovného znenia: Súd ukladá matke: D. E., nar.: XX.XX.XXXX zákaz vycestovať s maloletými deťmi: A. B., nar.: XX.XX.XXXX a C. B., nar.: XX.XX.XXXX do Rakúskej republiky bez súhlasu súdu alebo otca, a to do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Pezinok, sp. zn.: 44P/15/2024. Súd zakazuje maloletým deťom: A. B., nar.: XX.XX.XXXX a C. B., nar.: XX.XX.XXXX vycestovať do Rakúskej republiky s akoukoľvek osobou bez súhlasu súdu alebo otca, a to do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Pezinok, sp. zn.: 44P/15/2024.

4. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením veci. Uznesenie považuje za vecne správne, zákonné a udržateľné, pričom má za to, že súd postupoval v súlade s právnou úpravou a na základe riadne vykonaného dokazovania rozhodol správne. Podľa jej názoru odvolanie otca neobsahuje žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia, a preto žiada, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne. Matka zásadne nesúhlasila s tvrdením otca, že by sa dopustila neoprávneného premiestnenia detí alebo že by existovalo riziko opakovania takéhoto konania. Argumentáciu otca označila za nesprávnu interpretáciu skutkového stavu a účelové zveličovanie. Uviedla, že nikdy neskrývala, že s deťmi navštevuje Rakúsko alebo že si tam prenajala byt, pričom cieľom bolo, aby boli deti bližšie k bydlisku otca v porovnaní s ich predchádzajúcim pobytom v I. D.. Tvrdí, že otec bol o všetkom informovaný a nešlo o jednostranný odchod s úmyslom deti natrvalo premiestniť. Tieto cesty podľa nej nie sú svojvoľné, ale prebiehajú v kontexte riadnej starostlivosti a udržiavania stability detí. Následne matka uviedla, že incident z minulosti, na ktorý sa otec opakovane odvoláva, bol právne a vecne vyriešený a ona dobrovoľne a včas vyhovelá rozhodnutiu o návrate detí na Slovensko. Stotožnila sa s názorom súdu prvej inštancie, že uloženie zákazu vycestovania by bolo neprimeraným zásahom do práv, a tvrdí, že v konaní nejde o preukázané riziko únosu, ale len o hypotetickú domnienku otca bez konkrétnych dôkazov. Poprela, že by sa v minulosti dopustila protiprávneho konania, keďže deti boli riadne vrátené a jej snahou bolo vždy zabezpečiť im bezpečie a lepšie podmienky, pričom nikdy neprerušila kontakt detí s otcom. Naopak, dlhodobo deklaruje ústretovosť k ich styku. K stanovisku kolízneho opatrovníka uviedla, že jeho odporúčanie zákazu cestovania vychádzalo z aktuálneho napätia medzi rodičmi, nie z posúdenia jej konania ako protiprávneho, a nebolo podložené žiadnym znaleckým posudkom, ktorý by potvrdzoval destabilizáciu detí v dôsledku ciest do Rakúska. K psychosomatickým prejavom syna C. uviedla, že ich aktívne rieši a z tohto dôvodu podala aj návrh na zúženie styku otca s deťmi. Opakovane prejavila snahu zmierniť situáciu, zatiaľ čo otec voči nej používa obmedzujúce návrhy, ktoré len zhoršujú situáciu. Matka ďalej argumentovala, že tvrdenie o prespávaní s deťmi v Rakúsku nemá právnu relevanciu, keďže má právo zdržiavať sa s deťmi aj mimo územia SR, pokiaľ to nevedie k ich trvalému premiestneniu bez súhlasu otca. Keďže žiadne rozhodnutie jej cestovať nezakazuje, nemohla porušiť žiadnu povinnosť. Zákaz vycestovania je podľa nej krajným a výnimočným opatrením, ktoré môže byť uložené len v prípade bezprostredného a preukázaného rizika. V danom prípade žiadne takéto riziko nebolo preukázané, deti nie sú opätovne začleňované do zahraničného prostredia, majú stály pobyt na Slovensku a navštevujú tu predškolské zariadenie. Krátkodobé cesty do Rakúska, aj s prenocovaním, nepovažuje za nezákonné, ale naopak za prospešné, keďže tam deti majú kamarátov a známy režim. V závere svojho vyjadrenia matka zopakovala, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením a že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že na rozdiel od tvrdení otca, súd správne konštatoval, že ona rešpektuje právoplatné rozhodnutia a spolupracuje. Podľa nej nie je daná žiadna reálna a bezprostredná hrozba jej protiprávneho konania, čo potvrdzuje aj tým, že sa zákonným spôsobom domáha rozhodnutia vo veci samej podaním návrhu na nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním. Požadovaný zákaz vycestovania by bol neprimeraný a predčasný, keďže žije a pracuje v Rakúsku a nemožno od nej spravodlivo požadovať, aby bola obmedzená len na územie SR, ak neexistuje osvedčené riziko únosu. Súd podľa nej správne odmietol jednostranný naratív otca a správne poukázal na to, že spor rodičov je potrebné riešiť v konaní vo veci samej, k čomu prispeje aj odborné poradenstvo, ktoré sa rodičia podujali absolvovať. Z uvedených dôvodov považuje návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný, a rozhodnutie súdu za správne a odôvodnené.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Otec maloletých detí zaslal súdu podanie, v ktorom doplnil svoj návrh o aktuálne skutočnosti. Uviedol, že svojím návrhom sa domáha uloženia zákazu matke cestovať do Rakúska s maloletými deťmi. Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že matka už raz uniesla maloleté deti do Rakúska, kde ich bez jeho

súhlasu natrvalo presťahovala, prihlásila na trvalý pobyt, do materskej školy a do zdravotnej poisťovne. Uviedol, že konanie matky z novembra 2024, keď neoprávnené premiestnila deti, bolo rakúskym súdom uznané za protiprávne a matka bola s deťmi vrátená na územie Slovenskej republiky. Poukázal na to, že matka deti odhlásila aj zo zdravotnej poisťovne na Slovensku, v dôsledku čoho im nevedel zabezpečiť lekárske ošetrovanie. Ako dôkaz predložil uznesenie rakúskeho súdu v Korneuburgu zo dňa 17. 02. 2025, ktorým bol nariadený návrat maloletých detí. Zdôraznil, že v tomto uznesení sa výslovne uvádza spáchanie medzinárodného únosu detí zo strany matky a citoval z neho: „Otec detí nesúhlasil v žiadnom čase s tým, že matka detí sa s mal. deťmi presťahuje do Rakúska, čo matka detí aj vedela“. Toto správanie podľa neho preukazuje, že matka neakceptuje jeho rolu rodiča a je schopná uprednostniť svoje záujmy a prácu predavačky pred záujmami detí. Po návrate vo februári 2025 bývala matka s deťmi v rodinnom dome v M., ktorý je v podielovom spoluvlastníctve rodičov, až do júla 2025. Uviedol, že matka deti z trvalého pobytu a materskej školy v Rakúsku neodhlásila dobrovoľne a rovnako ich neodhlásila zo zdravotného poistenia, čo mu spôsobilo značné problémy pri ich opätovnom prihlasovaní na Slovensku, pričom matka jeho správy o súčinnosť ignorovala. V dôsledku toho nemohli byť deti ošetrené u svojej pediatričky a bolo možné len naliehavé ošetrovanie na základe európskeho zdravotného preukazu. Otec ďalej uviedol, že od 01. 07. 2025 sa matka s deťmi opäť bez jeho súhlasu odsťahuje do Rakúska, kde aj prespávajú. Podľa neho nejde o jednodenné výlety, ale o sústavné porušovanie práv a opakované premiestňovanie detí do cudziny. Ako príklad uviedol, že matka odmietla voziť deti na športové tréningy na Slovensku, ktoré im zabezpečil, pretože sa zdržiavala v Rakúsku, a deti sa tak tréningov, ktoré sa im páčili, zúčastnili len raz. Opísal súčasný režim starostlivosti, v rámci ktorého sú deti u neho 7 nocí zo 14, čo považuje za rovnaký pobyt u oboch rodičov, nie za osobnú starostlivosť matky. Informoval tiež, že matka ho požiadala o vyplatenie jej podielu na rodinnom dome, no odmieta mu oznámiť, kde sa bude s deťmi zdržiavať, z čoho usudzuje, že sa opäť natrvalo odsťahuje do Rakúska. Správanie matky zhodnotil ako nekonzistentné a pre deti škodlivé, pričom vymenoval päť presťahovaní detí v krátkom čase. Poukázal na to, že matka sama vo svojom vyjadrení deklaruje, že má v Rakúsku prenajatý byt a plánuje tam s deťmi pobývať, čo spolu s jej krokmi (návrh na súd, práca) nesporne preukazuje jej záujem vystať deti. Otec ďalej argumentoval, že vystaňovanie je podstatná vec vyžadujúca súhlas oboch rodičov, ktorý on neudelil. Zdôraznil, že deti majú na Slovensku vytvorené všetky sociálne väzby, zázemie a sú začlenené do bežného života. Vyjadril strach, že presťahovaním sa mu výrazne sťaží možnosť byť s deťmi, obzvlášť keď prebiehajú súdne konania. Zdôraznil, že matka svoje správanie zopakovala a aj napriek súdному rozhodnutiu o návrate sa s deťmi opäť zdržiava vo svojom prenajatom byte v Rakúsku, a to od 01.07.2025. Toto opakované správanie podľa neho potvrdzuje, že jeho obavy sú reálne. Uviedol, že nebráni matke cestovať za prácou, avšak bez detí. Podotkol, že matka má množstvo pracovných príležitostí aj na území SR. V ďalšej časti sa otec vyjadril k návrhu matky na zverenie detí do jej výlučnej starostlivosti so zredukovaním jeho styku na minimum. Tvrdí, že tento návrh je odôvodnený klamstvami a výmyslami, ktoré popiera, a ako dôkaz naň odkazuje v spise. Uviedol, že tento návrh len potvrdzuje, že matka nerešpektuje jeho rolu a snaží sa ho obmedziť na „víkendového otca“ z aktuálneho režimu rovnomernej starostlivosti. Na základe všetkých uvedených skutočností požiadal, aby odvolací súd návrhu otca vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: Súd ukladá matke: D. E., nar.: XX.XX.XXXX zákaz vycestovať s maloletými deťmi: A. B., nar.: XX.XX.XXXX a C. B., nar.: XX.XX.XXXX do Rakúskej republiky bez súhlasu súdu alebo otca, a to do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Pezinok, sp. zn.: 44P/118/2025 a sp. zn.: 44P/122/2025. Súd zakazuje maloletým deťom: A. B., nar.: XX.XX.XXXX a C. B., nar.: XX.XX.XXXX vycestovať do Rakúskej republiky s akoukoľvek osobou bez súhlasu súdu alebo otca, a to do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Pezinok, sp. zn.: 44P/118/2025 a 44P/122/2025.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku II. potvrdiť ako vecne a právne správne.

8. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na uloženie zákazu matke vycestovať s maloletými deťmi do

Rakúskej republiky bez súhlasu súdu alebo otca, resp. uloženie zákazu maloletým deťom vycestovať do Rakúskej republiky s akoukoľvek osobou bez súhlasu súdu alebo otca.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (odsek 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (odsek 2).

13. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

14. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

17. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia, ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov, a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter konania o neodkladnom opatrení neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie, tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery.

18. Záver súdu prvej inštancie o tom, že potreba bezodkladne upraviť pomery nebola osvedčená je vecne správny. Odvolací súd konštatuje aj správnosť dôvodov súdu prvej inštancie a ďalej v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa obmedzí len doplnenie a zdôraznenie správnosti dôvodov uvádzaných súdom prvej inštancie, a to aj s ohľadom na otcom uvádzané odvolacie námietky.

19. Matka na jeseň roku 2024 naplnila dikciu ustanovenia článku 3 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu 25. októbra 1980, platného pre Slovenskú republiku od 01.02.2001 (ďalej len „Haagsky dohovor o medzinárodných únosoch detí“), keď tým, že prihlásila trvalý pobyt deťom v Rakúsku, prihlásila ich v Rakúsku do škôlky, prihlásila ich v Rakúsku do systému zdravotného poistenia, obstarala im poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (a to všetko bez súhlasu otca), vykonávala úkony smerujúce k určeniu pobytu maloletých detí bez súhlasu otca ako nositeľa opatrovníckeho práva, a tým porušila jeho opatrovnícke právo definované v článku 5 písm. a)

Haagskeho dohovoru o medzinárodných únosoch detí. Dôsledkom bolo, že otec sa obrátil na Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí mládeže, ako ústredný orgán na vykonávanie povinností, ktoré dohovor ukladá takýmto orgánom, v dôsledku čoho rozhodnutím príslušného rakúskeho súdu (Obvodného súdu Korneuburg) 16 Ps 2/25d-35 zo 17.02.2025 bol nariadený návrat maloletých detí na územie Slovenskej republiky.

20. Odvolací súd nijako nespochybňuje skutočnosť, že matka sa v jeseni dopustila konania, v dôsledku ktorého sa aktivovali mechanizmy slúžiace na zabezpečenie návratu maloletých detí na územie Slovenskej republiky, teda otec bol nútený osloviť Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže so žiadosťou o pomoc pri zabezpečení návratu maloletých detí do štátu ich obvyklého pobytu, teda na územie Slovenskej republiky a napokon príslušný rakúsky súd aj ustálil, že opatrovnícke právo otca bolo porušené. Tento záver však sám o sebe nepredstavuje dôvod, prečo má súd bez ďalšieho bezodkladne zasiahnuť do úpravy pomerov tak, ako sa toho otec domáha návrhom na vydanie neodkladného opatrenia.

21. Zasiahnuť do slobody pohybu, a to aj formou neodkladného opatrenia by bolo dôvodné, ak by mal súd za osvedčené, že matka vykonáva úkony, ktoré obmedzujú otca vo výkone jeho rodičovských práv a povinností. V konaní však ani samotný otec netvrdil, že by tak matka robila, a to ani pokiaľ ide o nejaké úkony priamo smerujúce k opätovnej zmene obvyklého pobytu detí, resp., že by matka nejakým spôsobom otca vo výkone rodičovských práv a povinností obmedzovala alebo tento výkon ohrozovala tým, že deti v čase, kedy majú byť podľa právoplatného súdneho rozhodnutia s ňou, berie do Rakúska, kde má matka podľa vlastného tvrdenia prenajatý byt. Takáto skutočnosť nebola osvedčená ani iným spôsobom.

22. Matka po vydaní rozhodnutia Obvodným súdom Korneuburg toto akceptovala, s deťmi sa vrátila na Slovensko, bývala s otcom a deťmi v spoločne vlastnenej nehnuteľnosti, brávala ich aj potom do Rakúska, avšak z ničoho nevyplýva, že by došlo k nejakému obmedzeniu styku medzi otcom a maloletými deťmi. Otec síce uviedol, že 01.07.2025 matka zo spoločnej nehnuteľnosti odišla do Rakúska, kde s ňou deti aj pobývajú, znovu však netvrdil, že by to bolo v inom čase, ako v čase, kedy majú deti podľa právoplatného rozhodnutia tráviť čas s matkou.

23. Pre vyhovenie návrhu na uloženie zákazu matke neodkladným opatrením vycestovať do Rakúska s maloletými deťmi, resp. uloženie tohto zákazu priamo maloletým deťom nie je relevantným dôvodom ani skutočnosť, že matka po rozhodnutí rakúskeho súdu sama nerealizovala úkony smerujúce k odhláseniu trvalého pobytu detí v Rakúsku (bol odhlásený rakúskymi úradmi), k odhláseniu detí z rakúskej školy (sprocesovala to právna zástupkyňa otca), resp. k odhláseniu detí z rakúskeho systému zdravotného poistenia. Ak matka rešpektovala rozhodnutie rakúskeho súdu, vrátila sa s deťmi na Slovensko, aktuálne nevykonáva úkony smerujúce k zmene obvyklého pobytu do Rakúska, akurát v čase, kedy sa deti nachádzajú v jej starostlivosti, sú s ňou v Rakúsku a tam aj prospia, otec nie je obmedzovaný v styku s deťmi v čase, kedy ho má upravený, nie je dôvod akokoľvek zasahovať do slobody pohybu matky deťmi, ako aj slobody pohybu detí len preto, že sa otec obáva, že by mohla zopakovať svoje konanie z jesene roku 2024 a deti premiestniť neoprávnene, ak táto obava v konaní aktuálne nie je nijako osvedčená.

24. Dôvodom pre vyhovenie návrhu otca nie je ani skutočnosť, že matka odmietla vozit' deti na tréningy v rámci športovej činnosti zabezpečenej počas leta otcom v časoch, kedy boli deti u nej. Táto neschopnosť rodičov dohodnúť sa v záujme detí predsa nie je limitovaná krajinou, kde sa deti zdržiavajú, je limitovaná prístupom rodičov, schopnosťou vzájomného rešpektu pri zohľadnení želaní maloletých detí. Dôvodom nie je ani skutočnosť, že sa matka snaží s otcom vysporiadať majetkové záležitosti (žiadosť o vyplatenie podielu na dome). Otec nijako bližšie nevysvetlil, prečo by práve táto skutočnosť mala odôvodňovať vyhovenie jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s výnimkou jeho domnienky, že to indikuje zámer natrvalo sa s deťmi odsťahovať do Rakúska.

25. Na súde prvej inštancie je vedené konanie o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca s vysťahovaním detí do zahraničia a zároveň je vedené aj konanie o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Je tak priestor vykonať riadne dokazovanie ohľadom zistenia skutočností, ktoré najlepšie odrážajú záujem maloletých detí v konaní vo veci samej, s riadnym dokazovaním. Na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu otca ale podmienky splnené nie sú. Preto odvolací súd tak uzavrel, že sú splnené podmienky pre potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

26. Odvolací súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, keďže nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej vedenom na Okresnom súde Pezinok. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení

konania, prípadne podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávacom prípade nenastala, a preto o trovách odvolacieho konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).